Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

22 ноември 2012 година*

„Съдебно сътрудничество по граждански дела — Регламент (ЕО) № 1346/2000 — Производство по несъстоятелност — Понятие „прекратяване/приключване на производството по несъстоятелност“ — Възможност за сезираната с вторично производство по несъстоятелност юрисдикция да преценява неплатежоспособността на длъжника — Възможност за образуване на производство по ликвидация, като вторично производство по несъстоятелност, когато главното производство е „procédure de sauvegarde“ (предпазно производство)“

По дело C-116/11

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu (Полша) с акт от 21 февруари 2011 г., постъпил в Съда на 7 март 2011 г., в рамките на производство по дело

Bank Handlowy w Warszawie SA

PPHU „ADAX“/Ryszard Adamiak

срещу

Christianapol sp. z o.o.,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н A. Tizzano, председател на състав, г-н A. Borg Barthet, г-н J.-J. Kasel, г-н M. Safjan и г-жа Berger (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,

секретар: г-жа K. Sztranc-Sławiczek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 март 2012 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Bank Handlowy w Warszawie SA, от г-н Z. Skórczyński, правен съветник,

— за Christianapol sp. z o.o., от г-н M. Barłowski, правен съветник, подпомаган от P. Saigne и M. Le Berre, adwokaci,

* Език на производството: полски.

— за полското правителство, от г-н M. Szpunar, г-н M. Arciszewski и г-жа B. Czech, в качеството на представители,

— за испанското правителство, от г-жа S. Centeno Huerta, в качеството на представител,

— за френското правителство, от г-н G. de Bergues, г-жа B. Beaupère-Manokha и г-жа N. Rouam, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-н M. Wilderspin и г-жа A. Stobiecka-Kuik, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 24 май 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, параграф 1 и параграф 2, буква й), както и на член 27 от Регламент (ЕО) № 1346/2000 на Съвета от 29 май 2000 година относно производството по несъстоятелност (ОВ L 160, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 143), изменен с Регламент (ЕО) № 788/2008 на Съвета от 24 юли 2008 г. (ОВ L 213, стр. 1, наричан по-нататък „Регламентът“).

2 Запитването е отправено в рамките на производство, образувано по искане на Handlowy w Warszawie SA (наричана по-нататък „Bank Handlowy“) и на PPHU „ADAX“/Ryszard Adamiak (наричано по-нататък „Adamiak“), за обявяване в несъстоятелност на Christianapol sp. z o.o. (наричано по-нататък „Christianapol“), дружество по полското право, срещу което по-рано във Франция е образувано procédure de sauvegarde (предпазно производство).

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 2, 12, 19, 20 и 23 от Регламента предвиждат съответно:

„(2) Правилното функциониране на вътрешния пазар изисква презграничните производства по несъстоятелност да действат ефикасно и ефективно и приемането на настоящия регламент е необходимо за постигането на тази цел, която е свързана със съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси по смисъла на член 65 от Договора.

[…]

(12) Настоящият регламент дава възможност да се образува главно производство по несъстоятелност в държавата членка, в която се намира центърът на основните интереси на длъжника. Тази процедура има универсален обхват и цели включването на цялото имущество на длъжника. С цел защитата на различните интереси, настоящият регламент дава възможност паралелно с главното да се образуват и вторични производства. Вторичното производство може да се образува в държавата членка, в която длъжникът притежава предприятие. Последиците от вторичното производство засягат имуществото, което се намира в тази държава. Задължителните правила за координация с главното производство съдържат изискването за единност на производството в Общността.

[…]

(19) Вторичното производство по несъстоятелност може освен да защитава местни интереси, да служи и за други цели. Например, в случай че имуществото на длъжника е прекалено сложно за цялостно управление или когато разликите между съответните правни системи са толкова големи, че могат да произтичат трудности от разширяването на действието на закона на държавата, в която е образувано производството по несъстоятелност, до другите държави, в които се намира имущество на длъжника. По тази причина ликвидаторът по главното производство може да поиска образуването на вторично производство в интерес на ефективното управление на имуществото.

(20) Главното и вторичните производства по несъстоятелност могат да допринесат за ефективното осребряване на масата на несъстоятелността на неплатежоспособния длъжник, само ако всички текущи паралелни производства са координирани. Главното условие тук е тясното сътрудничество между различните ликвидатори, което трябва да включва, по-специално, достатъчен обмен на информация. За да се гарантира господстващата роля на главното производство, на ликвидатора по това производство следва да бъдат предоставени широки възможности да влияе върху текущите вторични производства. Например, той следва да може да предложи план за оздравяване или предпазен конкордат […], или да поиска спиране на осребряването на масата на несъстоятелността във вторичното производство.

[…]

(23) Настоящият регламент следва да създаде, в рамките на материята, която се регулира от него, единни правила за случаите на конфликт на разпоредби, които да заменят, в рамките на обхвата им на приложение, националните норми на международното частно право. Доколкото не е предвидено друго, следва да се прилага законът на държавата членка, която е образувала производството *(lex concursus)*. Това правило за конфликт на разпоредби следва да се прилага по еднакъв начин както към главното производство, така и към [локалните] производства. *Lex concursus* определя всички последици от производството по несъстоятелност, процесуални и материални, спрямо заинтересованите лица и съответните правоотношения. Този закон урежда всички условия за образуването, провеждането и приключването на производството по несъстоятелност“.

4 Съгласно член 1, параграф 1 от Регламента същият се прилага „за [колективните] производства по несъстоятелност, които налагат частичното или пълното лишаване на длъжника от права, както и […] назначаването на ликвидатор“.

5 Съгласно член 2, буква а) от Регламента „производство по несъстоятелност“ означава „[колективните] производства, които са предвидени в член 1, параграф 1“. Същата разпоредба уточнява, че „[т]ези производства са посочени в приложение А“.

6 В списъка на производствата в приложение А към Регламента за Франция е посочено „procédure de sauvegarde“ (предпазно производство).

7 Член 3 от Регламента гласи:

„1. Съдилищата на държавата членка, на чиято територия е разположен центърът на основните интереси на длъжника, са компетентни да образуват производство по несъстоятелност. За дружествата и юридическите лица, седалището според устройствения акт се презюмира за център на основните интереси до доказване на противното.

2. Когато центърът на основните интереси на длъжника е разположен на територията на дадена държава членка, съдилищата на друга държава членка са компетентни да образуват производство по несъстоятелност само ако длъжникът притежава предприятие на територията на тази държава членка. Действието на това производство се свежда до имуществото на длъжника, което се намира на територията на последната.

3. Когато производството по несъстоятелност е образувано по параграф 1, всяко производството по несъстоятелност, което е образувано впоследствие, съгласно параграф 2, е вторично производство. Това производство трябва да се извършва като производство по ликвидация.

[…]“.

8 Член 4 от Регламента предвижда:

„1. Ако настоящият регламент не предвижда друго, приложимият закон към производството по несъстоятелност и последиците от него е законът на държавата членка, на чиято територия е образувано производството, наричана по-долу „държава на образуване на производството“.

2. Законът на държавата на образуване на производството определя условията на образуването, провеждането и прекратяването на производството по несъстоятелност. Той определя по-специално:

[…]

й) условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност, по-специално при сключването на предпазен конкордат;

[…]“.

9 Член 16 въвежда принципа на признаване на производството по несъстоятелност, както следва:

„1. Всяко решение за образуване на производство по несъстоятелност, което е взето от компетентен съд на държава членка съгласно член 3, се признава във всички други държави членки от момента на влизането му в сила в държавата на образуване на производството.

[…]“.

10 Член 25 от Регламента уточнява приложното поле на този принцип по следния начин:

„1. Решенията за провеждането и приключването на производството по несъстоятелност, които са постановени от съд, чието решение за образуване на производството е признато съгласно член 16, както и конкордатът, който е одобрен от този съд, също се признават без никаква допълнителна формалност. […]“.

11 Член 26 от Регламента предвижда изключение от този принцип и дава възможност на държавите членки да откажат да признаят производство по несъстоятелност, което е образувано в друга държава членка, когато това признаване „би предизвиквало последици, които явно противоречат на обществения ред на тази държава и по-специално на нейните основни принципи или на индивидуалните права и свободи, които са гарантирани от нейната конституция“.

12 Член 27 от Регламента гласи:

„Производството по член 3, параграф 1, което е образувано от съд на дадена държава членка и е признато в друга държава членка (главно производство) позволява компетентният съд по член 3, параграф 2 в тази друга държава членка да образува вторично производство по несъстоятелност, без да се разглежда несъстоятелността на длъжника в тази друга държава. Това производство трябва да бъде включено в производствата, които са изброени в приложение Б. Последиците от тях засягат само имуществото на длъжника, което се намира на територията на тази друга държава членка“.

13 Провеждането на вторичното производство се урежда в членове 28—38 от Регламента. За да се осигури съгласуване на главното и на вторичното производство, член 31, параграф 1 предвижда задължение за сътрудничество и за взаимно информиране на ликвидатора от главното производство и ликвидатора от вторичното производство.

14 Член 33, параграф 1 от Регламента предвижда възможност за спиране на вторичното производство. Той гласи:

„Съдът, който е образувал вторичното производство, спира изцяло или частично действията по осребряването по искане на ликвидатора по главното производство, като си запазва възможността да поиска в този случай от ликвидатора по главното производство всяка подходяща […] мярка [за обезпечаване] на интересите на кредиторите от вторичното производство и на отделни групи кредитори. Искането на ликвидатора по главното производство може да бъде отхвърлено само ако то очевидно не е в интерес на кредиторите по главното производство. Спирането на осребряването може да бъде постановено за максимален срок от три месеца. Спирането може съответно да бъде продължено или подновено за периоди със същата продължителност“.

15 Член 34, параграф 1 от Регламента, който урежда прекратяването[/приключването] на вторичното производство, предвижда:

„Когато приложимият закон към вторичното производство предвижда възможността това производство да бъде прекратено/[приключено] без ликвидация, а чрез план за оздравяване, с конкордат или друга подобна мярка, ликвидаторът по главното производство е оправомощен да предложи такава мярка.

Прекратяването на вторичното производство с мярката, посочена в първа алинея, става окончателно само със съгласието на ликвидатора по главното производство или при липса на съгласие от негова страна, когато предложената мярка не накърнява финансовите интереси на кредиторите в главното производство“.

Национално право

16 Във френското право предпазното производство „procédure de sauvegarde“ е уредено в член L. 620-1 и сл. от Търговския кодекс (Code de commerce). В редакцията му съгласно Закон № 2005-845 от 26 юли 2005 г., която е приложима за случая, предмет на главното производство, член L. 620-1 предвижда:

„Въвежда се „procédure de sauvegarde“, което може да се образува по искане на един от длъжниците, посочени в член L. 620-2, доказал наличието на затруднения, които не е в състояние да преодолее и които могат да го принудят да спре плащанията. Целта на това производство е да се улесни реорганизацията на предприятието, за да може то да продължи стопанската си дейност, да се запазят работните места и да се изчистят пасивите.

В производството „procédure de sauvegarde“ след период на наблюдение с решение на съда се приема план […]“.

Обстоятелства в основата на спора и преюдициалните въпроси

17 Christianapol, чието седалище според устройствения му акт е в Łowyń (Полша), се представя като дъщерно дружество, притежавано изцяло от германско дружество, 90 % от което са собственост на френско дружество.

18 С решение от 1 октомври 2008 г. търговският съд в Мо (Франция) образува производство по несъстоятелност срещу Christianapol. Тази юрисдикция основава компетентността си на констатацията, че центърът на основните интереси на длъжника се намира във Франция. Юрисдикцията образува производство „procédure de sauvegarde“, което обосновава с констатацията, че длъжникът не е преустановил плащанията, но щял да изпадне в такова положение, ако не бъдело осъществено бързо финансово преструктуриране.

19 На 21 април и 26 юни 2009 г. Bank Handlowy, установена във Варшава (Полша), в качеството на кредитор на Christianapol, иска от запитващата юрисдикция да образува срещу това дружество вторично производство по несъстоятелност на основание на разпоредбите на член 27 от Регламента. Ако въз основа на член 26 от същия регламент се приеме, че решението на търговския съд в Мо от 1 октомври 2008 г. противоречи на обществения ред, при условията на евентуалност тя иска да бъде образувано производство по ликвидация по полското право.

20 На 20 юли 2009 г. търговският съд в Мо утвърждава план за запазване на дейността на Christianapol, който предвижда разсрочено изплащане на дълговете за срок от 10 години и постановява забрана за прехвърляне на предприятието, намиращо се в Łowyń, както и на някои конкретно посочени активи на длъжника. Френската юрисдикция възлага на по-рано назначените от съда управители да действат до приключване на процедурата за проверка на задълженията и представяне на техния отчет за изпълнението на поставената им задача. С решението си тя назначава и комисар за изпълнение на плана.

21 На 2 август 2009 г. друг кредитор — Adamiak, установен в Łęczyca (Полша), също иска от запитващата юрисдикция образуване на производство по ликвидация по полското право.

22 Първоначално Christianapol иска молбата за образуване на вторично производство по несъстоятелност в Полша да се отхвърли, тъй като то би било в разрез с целта и естеството на производството „procédure de sauvegarde“. То твърди, че след утвърждаването на плана за запазване на дейността от френската юрисдикция няма основание за произнасяне по производството за образуване на вторично производство по несъстоятелност, тъй като главното производство е приключило. То заявява, че изпълнява задълженията си в съответствие с утвърдения от френската юрисдикция план. Това означавало, че от гледна точка на полското право то нямало никакво имуществено задължение, така че нямало никакво основание да бъде обявено в несъстоятелност.

23 Във връзка с това запитващата юрисдикция се обръща към търговския съд в Мо, за да уточни дали производството по несъстоятелност, с което е сезиран и което по смисъла на Регламента е главното производство, все още е висящо. Отговорът на търговския съд в Мо не внася нужната яснота. Тогава запитващата юрисдикция прибягва до услугите на вещо лице.

24 При тези обстоятелства Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 4, параграф 1 и параграф 2, буква й) от [Регламента] да се разбира в смисъл, че използваното в тази разпоредба понятие „прекратяване/приключване на производството по несъстоятелност“ следва да се тълкува самостоятелно, независимо от действащите уредби в правните системи на отделните държави членки, или въпросът в кой момент приключва производството по несъстоятелност се урежда от правото на държавата, в която е открито това производство?

2) Трябва ли член 27 от [Регламента] да се тълкува в смисъл, че националният съд, сезиран с молба за образуване на вторично производство по несъстоятелност, в никакъв случай не може да преценява неплатежоспособността на длъжника, срещу когото в друга държава членка е образувано главно производство по несъстоятелност, или трябва да се тълкува в смисъл, че в определени случаи националният съд може да прецени дали длъжникът наистина е неплатежоспособен, преди всичко когато главното производство е предпазно и в хода му съответният съд е установил, че длъжникът не е неплатежоспособен (като френското производство „procédure de sauvegarde“)?

3) Допуска ли член 27 от [Регламента] да се образува вторично производство по несъстоятелност като определеното в член 3, параграф 3, второ изречение от [този] регламент в държавата членка, на територията на която се намира цялото имущество на съответния длъжник, при положение че подлежащото на автоматично признаване главно производство е с предпазен характер (френското производство „procédure de sauvegarde“), в рамките на това производство е утвърден разплащателен план, длъжникът изпълнява този план, а съдът е постановил забрана за отчуждаване на имуществото на длъжника?“.

По искането за възобновяване на устната фаза на производството

25 Устната фаза на производството приключва на 24 май 2012 г. след представяне на заключението на генералния адвокат.

26 С писмо от 29 юни 2012 г., постъпило същия ден в Съда, Christianapol иска от Съда да възобнови устната фаза на производството.

27 В подкрепа на това искане то посочва, че заключението на генералния адвокат повдига няколко въпроса — относно ролята и влиянието на ликвидатора в главното производство по несъстоятелност, относно това дали предпазното производство по френското право е производство по несъстоятелност по смисъла на Регламента и относно възможността сезираната с молба за образуване на вторично производство юрисдикция да провери неплатежоспособността на длъжника.

28 Във връзка с това следва да се отбележи, че в съответствие с член 83 от неговия процедурен правилник Съдът може във всеки момент, след като изслуша генералния адвокат, да разпореди възобновяване на устната фаза на производството, по-специално ако счита, че делото не е достатъчно изяснено или трябва да се реши въз основа на довод, който страните или посочените в член 23 от Статута на Съда заинтересовани лица не са разисквали (вж. в този смисъл относно член 61 от Процедурния правилник, в редакцията, която е в сила до 1 ноември 2012 г., и Определение от 4 юли 2012 г. по дело Feyerbacher, C-62/11, точка 6 и цитираната съдебна практика).

29 В настоящия случай, след като изслуша генералния адвокат, Съдът смята, че разполага с всички необходими елементи, за да може да отговори на поставените въпроси, и че тези елементи са били разисквани от страните в настоящото производство.

30 Поради това искането на Christianapol за възобновяване на устната фаза на производството следва да се отхвърли.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

31 В самото начало следва да се припомни приложното поле на Регламента.

32 Във връзка с това следва да се отбележи, че според член 1, параграф 1 от Регламента той се прилага за колективните производства по несъстоятелност на длъжника, които водят до частичното или пълното лишаване на длъжника от права, както и до назначаването на ликвидатор. „[П]роизводство по несъстоятелност“ по смисъла на член 2, буква а) от този регламент означава колективно производство, което е предвидено в член 1, параграф 1, а списъкът на тези производства се съдържа в приложение А към същия регламент.

33 От това следва, че щом едно производство е включено в приложение А към Регламента, трябва да се счита, че то попада в приложното му поле. Това вписване има непосредственото и задължително действие на разпоредбите на регламентите.

34 Безспорно е, че предпазното производство, образувано от търговския съд в Мо по делото в главното производство, е едно от производствата, включени в списъка за Франция в приложение А към Регламента.

35 От това включване в списъка, чиято основателност не е предмет на преюдициалното запитване, следва, от една страна, че френското предпазно производство попада в приложното поле на Регламента, и от друга страна, че състоянието на длъжник като Christianapol, срещу когото е образувано производство от този вид, трябва да се разглежда като състояние на неплатежоспособност с оглед на прилагането на този регламент.

По първия въпрос

36 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 4, параграф 2, буква й) от Регламента трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „приключване на производството по несъстоятелност“ има самостоятелно, присъщо на Регламента значение или моментът, в който приключва това производство, трябва да се определи въз основа на националното право на държавата членка, в която е образувано производството по несъстоятелност.

37 Запитващата юрисдикция обяснява, че отговорът на този въпрос е от съществено значение за преценката дали образуваното във Франция срещу Christianapol главно производство по несъстоятелност все още е висящо и за възможността тя да се произнесе по молбите, подадени от Bank Handlowy и от Adamak, с които искат в Полша да бъде образувано второ главно производство по несъстоятелност срещу същия длъжник. Запитващата юрисдикция смята, че ако образуваното във Франция главно производство по несъстоятелност е приключило, след като провери от гледна точка на своето национално право състоянието на неплатежоспособност на Christianapol, тя би могла да уважи молбите на Bank Handlowy и на Adamiak.

38 На тези доводи трябва да се отговори следното.

39 Запитващата юрисдикция правилно определя откритото във Франция производство по несъстоятелност като главно. Наистина то е образувано на основание член 3, параграф 1 от Регламента.

40 Както отбелязва запитващата юрисдикция, това производство има универсални последици, тъй като се прилага спрямо имуществото на длъжника, намиращо се във всички държави членки. Докато има висящо главно производство по несъстоятелност, не може да се образува никакво друго главно производство по несъстоятелност. Както се сочи в член 3, параграфи 2 и 3 от Регламента, всяко производство по несъстоятелност, образувано през този период, може да бъде само вторично производство, чието действие е ограничено по отношение на имотите на длъжника, намиращи се в държавата членка, в която се образува това производство (вж. в този смисъл Решение от 15 декември 2011 г. по дело Rastelli Davide e C., C-191/10, Сборник, стр. I-13209, точка 15 и цитираната съдебна практика).

41 По силата на член 16, параграф 1 от Регламента главното производство по несъстоятелност, образувано в държава членка, се признава от всички други държави членки от момента на влизането му в сила в държавата на образуване на производството. Тази норма предполага юрисдикциите на другите държави членки да признаят решението за образуване на производство по несъстоятелност, без да могат да упражнят контрол върху преценката на първата юрисдикция относно нейната компетентност (вж. в този смисъл Решение от 2 май 2006 г. по дело Eurofood IFSC, C-341/04, Recueil, стр. I-3813, точки 39 и 42, както и Решение от 21 януари 2010 г. по дело MG Probud Gdynia, C-444/07, Сборник, стр. I-417, точки 27 и 29). С член 25 от Регламента действието на тази норма за признаване се разширява по отношение на всички решения във връзка с провеждането и приключването на производството.

42 В случая, разглеждан по делото в главното производство, образуването от търговския съд в Мо на главното производство по несъстоятелност се основава именно на констатацията, че центърът на основните интереси на длъжника се намира във Франция, което е единствен критерий за предвидената в член 3, параграф 1 от Регламента компетентност. Както посочва генералният адвокат в точка 44 от заключението си, по отношение на тази констатация също се прилага принципът на признаване, който е задължителен за запитващата юрисдикция.

43 От това следва, че ако трябва да се приеме, че главното производство по несъстоятелност, образувано във Франция срещу Christianapol, е приключило, запитващата юрисдикция би могла да образува второ главно производство в Полша само ако може да се установи, че след откриване на първото главно производство във Франция центърът на основните интереси на Christianapol е прехвърлен в Полша.

44 Именно като се вземат предвид тези бележки, следва да се провери как трябва да се определи съдържанието на понятието „приключване на производство по несъстоятелност“.

45 Както припомня Съдът, Регламентът няма за цел да въведе еднакво производство по несъстоятелност, а както се установява от съображение 2 от него, да гарантира ефикасното и ефективно действие на презграничните производства по несъстоятелност (Решение по дело Eurofood IFSC, посочено по-горе, точка 48). За постигането на тази цел в него са определени правила за компетентност и за признаване, както и правила относно приложимото в тази област право.

46 Въпросът за приложимия спрямо производство по несъстоятелност закон е уреден в член 4 от Регламента, който в параграф 1 посочва за тази цел закона на държавата членка, на чиято територия е образувано производството. Параграф 2, буква й) от същия член уточнява, че именно този закон определя условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност.

47 Ето защо член 4 от Регламента е стълкновителна правна норма, като това му качество се потвърждава от съображение 23 от Регламента, в което се отбелязва, че предвидените в този регламент единни стълкновителни норми заменят националните норми на международното частно право.

48 Както отбелязва генералният адвокат в точка 32 от заключението си, характерното за стълкновителните норми е, че самите те не уреждат материалноправен въпрос, а само определят кое право го урежда.

49 Дори да е вярно, че когато има съмнения във връзка с тяхното съдържание, разпоредбите от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държава членка с оглед на определяне на техния смисъл и обхват, трябва по принцип навсякъде в Съюза да получат самостоятелно и еднакво тълкуване съобразно контекста на разпоредбата и целта на съответната правна уредба, Съдът все пак приема, че този принцип се отнася само до разпоредбите, в които няма изрично препращане към правото на държава членка за определяне на техния смисъл и обхват (вж. в този смисъл Решение от 20 октомври 2011 г. по дело Interedil, C-396/09, Сборник, стр. I-9915, точка 42 и цитираната съдебна практика).

50 При това положение въпроси като условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност, за които член 4, параграф 2, буква й) от Регламента изрично препраща към националния закон, не могат да бъдат предмет на самостоятелно тълкуване, а трябва да бъдат разрешени, като се приложи посоченият като приложим lex concursus.

51 Този анализ не противоречи на факта, че в точка 54 от посоченото по-горе Решение по дело Eurofood IFSC, на което се основават Christianapol и френското правителство, Съдът приема, че понятието „решение за образуване на производство по несъстоятелност“ по смисъла на посочения член 16, параграф 1 от Регламента трябва да се определи в зависимост от два присъщи на Регламента критерия. Наистина, за разлика от член 4 от Регламента, в член 16, параграф 1 няма изрично препращане към националния закон, а се определя непосредствено приложима норма под формата на принцип на признаване, с което се ползва първото постановено решение за образуване на производство.

52 В светлината на тези съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 4, параграф 2, буква й) от Регламента трябва да се тълкува в смисъл, че моментът на приключване на производството по несъстоятелност трябва да се определи по националния закон на държавата членка, в която е образувано това производство.

По третия въпрос

53 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 27 от Регламента трябва да се тълкува в смисъл, че допуска образуването на вторично производство по несъстоятелност в държавата членка, в която се намира цялото имущество на длъжника, при положение че главното производство има предпазна цел.

54 В началото следва да се отбележи, че отговорът на този въпрос може да има значение за разрешаването на спора в главното производство само ако образуваното във Франция главно производство по несъстоятелност все още е висящо, което запитващата юрисдикция следва да установи с оглед на отговора, даден на първия въпрос.

55 Като предвижда, че образуването на главно производство по несъстоятелност в държава членка позволява образуването на вторично производство в друга държава членка, на чиято територия длъжникът има предприятие, член 27, първо изречение от Регламента не прави никакво разграничение в зависимост от целта на главното производство.

56 Същите общи изрази са използвани в член 3, параграф 3 от Регламента, който предвижда, че когато е образувано главно производство, всяко производство по несъстоятелност, което е образувано впоследствие от друга юрисдикция, основаваща компетентността си на наличието на предприятие на длъжника, е вторично производство.

57 Следователно тези разпоредби трябва да се разбират в смисъл, че допускат образуването на вторично производство и когато главното производство има предпазна цел както френското „procédure de sauvegarde“.

58 Поддържаното от Christianapol и френското правителство тълкуване, че образуването на главно производство с предпазна цел е пречка за образуването на вторично производство, освен че е несъвместимо със съдържанието на разглежданите разпоредби, противоречи и на признатото на вторичните производства място в установената с Регламента система. Във връзка с това е уместно да се подчертае, че макар да целят по-конкретно да осигурят защитата на местните интереси, вторичните производства могат, както се припомня в съображение 19 от Регламента, да имат също и други цели. По тази причина те могат да се образуват по искане на ликвидатора по главното производство, когато тази мярка е в интерес на ефективното управление на имуществото.

59 Както подчертава запитващата юрисдикция, това не намалява опасността образуването на вторично производство, което в съответствие с член 3, параграф 3 от Регламента трябва да бъде производство по ликвидация, да е в разрез с преследваната от главното производство предпазна цел.

60 Уместно е във връзка с това да се отбележи, че Регламентът предвижда няколко задължителни правила за координация, целящи, както се сочи в съображение 12 от него, да осигурят необходимото единство в рамките на Съюза. Както се уточнява в съображение 20 от Регламента, в тази система главното производство има господстваща роля спрямо вторичното производство.

61 Затова ликвидаторът в главното производство има някои прерогативи, които му дават възможност да влияе на вторичното производство, така че то да не излага на опасност предпазната цел на главното производство. По силата на член 33, параграф 1 от Регламента той може да поиска спиране на действията по осребряването, наистина за максимален срок от три месеца, който обаче може да бъде продължен или възобновен за други периоди със същата продължителност. В съответствие с член 34, параграф 1 от същия регламент ликвидаторът по главното производство може да предложи вторичното производство да приключи с план за оздравяване, конкордат или друга подобна мярка. През периода на спиране на производството, предвиден в член 33, параграф 1 от Регламента, само ликвидаторът по главното производство или длъжникът, с негово съгласие, могат по силата на посочения член 34, параграф 3 да направят такова предложение.

62 По силата на утвърдения в член 4, параграф 3 ЕС принцип на лоялното сътрудничество, когато прилага тези разпоредби, компетентната да образува вторично производство юрисдикция трябва да вземе предвид целите на главното производство и да се съобрази със структурата на Регламента, който цели, както беше припомнено в точки 45 и 60 от настоящото решение, да гарантира ефикасно и ефективно функциониране на презграничните производства по несъстоятелност чрез задължително координиране на главното и вторичното производство, гарантиращо предимството на главното производство.

63 Следователно на третия въпрос трябва да се отговори, че член 27 от Регламента трябва да се тълкува в смисъл, че допуска образуването на вторично производство по несъстоятелност в държавата членка, в която се намира предприятие на длъжника, когато главното производство има предпазна цел. Компетентната да образува вторично производство юрисдикция трябва да вземе предвид целите на главното производство и да се съобрази със структурата на Регламента, като спазва принципа на лоялно сътрудничество.

По втория въпрос

64 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 27 от Регламента трябва да се тълкува в смисъл, че юрисдикцията, сезирана с молба за образуване на вторично производство по несъстоятелност, не може да разглежда неплатежоспособността на длъжника, срещу когото е образувано главно производство в друга държава членка, дори ако това производство има предпазна цел.

65 Според член 27, първо изречение от Регламента образуваното в държава членка главно производство по несъстоятелност „позволява да се образува“ вторично производство в друга държава членка, на чиято територия длъжникът притежава предприятие, „без да се разглежда несъстоятелността на длъжника в тази друга държава“.

66 Както признава генералният адвокат в точка 75 от заключението си, така използваната формулировка не дава недвусмислен отговор на въпроса дали при образуването на такова производство разглеждането на несъстоятелността на длъжника не е необходимо, но е възможно, или пък не е разрешено.

67 При тези обстоятелства използваната в член 27, първо изречение от Регламента формулировка трябва да се разглежда в светлината на общата структура и на целите на Регламента, от който тя е част (вж. в този смисъл Решение от 19 юни 1980 г. по дело Roudolff, 803/79, Recueil, стр. 2015, точка 7).

68 Добре е в това отношение да се припомни, че както се приема в точка 32 от настоящото решение, Регламентът се прилага само по отношение на производства, образувани въз основа на несъстоятелност. Тъй като не дава определение на несъстоятелността, за определяне на критериите, въз основа на които може конкретно да се установи наличието на такова положение, той препраща към националното право. От това следва, че образуването на главно производство предполага предварителна проверка от компетентната юрисдикция на състоянието на неплатежоспособност на длъжника от гледна точка на нейното национално право.

69 Следва да се припомни също, че по силата на член 16, параграф 1 от Регламента образуваното в държава членка главно производство по несъстоятелност се признава във всички други държави членки от момента на влизането му в сила в държавата на образуване на производството.

70 Както поддържат испанското и френското правителство, при тези обстоятелства преценката на несъстоятелността на длъжника, направена от компетентната да образува главното производство юрисдикция, е задължителна за юрисдикциите, които евентуално ще бъдат сезирани с молба за образуване на вторично производство.

71 Единствено при това тълкуване могат да се преодолеят неизбежните трудности, които биха възникнали при прилагането от различни юрисдикции на различаващите се национални концепции за понятието за неплатежоспособност, поради липсващото в Регламента определение на това понятие. Освен това, както отбелязва френското правителство, неплатежоспособността трябва да бъде подложена на обща преценка с оглед на имущественото положение на длъжника, така както се проявява общо във всички държави членки, а не на отделни преценки, които се свеждат до вземане предвид на установените на дадена територия активи.

72 Различията между преценките на различните юрисдикции ще бъдат несъвместими с целта за ефикасно и ефективно функциониране на презграничните производства по несъстоятелност, която Регламентът иска да постигне чрез координация на главните и вторични производства при спазване на преимуществото на главното производство. Във връзка с това е добре да се припомни, че както се установява от точка 58 от настоящото решение, ако образуването на вторично производство може да бъде поискано, по-специално от местни кредитори, то може да бъде поискано и от ликвидатора по главното производство в интерес на по-ефективното управление на имуществото на длъжника.

73 Добре е все пак да се подчертае, че когато се съобразява с последиците на установената в главното производство неплатежоспособност, юрисдикцията, сезирана с искане за образуване на вторично производство, трябва да вземе предвид целите на посоченото главно производство и да държи сметка за структурата на Регламента, както и за принципите, на които той се основава.

74 Следователно на втория въпрос трябва да се отговори, че член 27 от Регламента трябва да се тълкува в смисъл, че юрисдикцията, сезирана с искане за образуване на вторично производство, не може да разглежда неплатежоспособността на длъжника, срещу когото в друга държава членка е образувано главно производство, дори ако това производство има предпазна цел.

По съдебните разноски

75 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) **Член 4, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕО) № 1346/2000 на Съвета от 29 май 2000 година относно производството по несъстоятелност, изменен с Регламент (ЕО) № 788/2008 на Съвета от 24 юли 2008 г., трябва да се тълкува в смисъл, че моментът на приключване на производството по несъстоятелност трябва да се определи по националния закон на държавата членка, в която е образувано това производство.**

2) **Член 27 от Регламент № 1346/2000, изменен с Регламент №°788/2008, трябва да се тълкува в смисъл, че допуска образуването на вторично производство по несъстоятелност в държавата членка, в която се намира предприятие на длъжника,**

когато главното производство има предпазна цел. Компетентната да образува вторично производство юрисдикция трябва да вземе предвид целите на главното производство и да се съобрази със структурата на Регламента, при спазване на принципа на лоялно сътрудничество.

3) **Член 27 от Регламент № 1346/2000, изменен с Регламент № 788/2008, трябва да се тълкува в смисъл, че юрисдикцията, сезирана с искане за образуване на вторично производство, не може да разглежда неплатежоспособността на длъжника, срещу когото е образувано главно производство в друга държава членка, дори ако това производство има предпазна цел.**

Подписи